

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.

BARS

HIRDETÉSEK:

centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdetők- és a velünk összekötésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 elókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Árvaházunk

keserűséggel vegyes aggodalommal néz a közelgő tél felé. Eddig is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja a lévai nőegylet tentartani, mivel a pártfogók nagyon megfogyatkoztak, az adományok egyre kisebbek lettek, mintha talán a jótékony szívek bezárultak volna. Ha a lévai uradalom nagylelkű tulajdonosa szívének meleg szeretetét nem árasztaná elhagyott árvaházunkra, talán szélnek kellene eresztetni azokat a kis árvákat, kik a járás minden szegletéből összeverődve, egyedül jótékony nőgyesületünknek köszönhetik, hogy az élet posványában el nem tűntek. A lévai uradalom sietett elsősorban a nőegyletnek nemets céljához segítségnyújtani; a jó Istenen kívül egyedül ő volt, aki önzetlenül megsegítette árvaházunkat sokszor az utolsó percben, mikor az éléskamrából kifogyott minden.

A lévai árvaház körülbelül negyven árvát nevel, de sokszor többet is. Sem vallás, sem nemzetiség nem jön itt tekintetben, egyedül a szegénység. És szlovák és magyar árvák egymás mellett oly szépen megtérnek, mert tudják, hogy mindkettőjüknek egy és ugyanaz a jó Istene, aki egyformán szeret minden az ő képerre teremtett embert. Csak az emberek tesznek különbséget vallás és nemzetiség szerint. Csak az emberek oly szűk látókörűek, hogy nem az árvák szegénységével, nyomorúságával törődnek, hanem azok vallásával, vagy nemzetiségével, mintha a katolikus nyomor más lenne, mint a protestáns vagy zsidó, vagy a szlovák árva éhsége más módon volna csilapítható, mint a magyaré vagy németé.

Valamikor árvaházunk dédelgett kedvence volt a lévai és járási közönségnek. Azóta sok minden megváltozott, jötevőink nagyrésze elköltözött. Akik itt maradtunk, megfogyatkozva nagyon keservesen hordozzuk árváink gondját. Pedig Léva városa szaporodott, sőt árváink száma is megnövekedett, csak jötevőink száma csökkent. Mi az oka ennek? Az, hogy a város lakosságának az a része, mely a fordulat óta került városunkba, — tisztelet a csekély kivételnek — nem törődik azzal, hogy ebben a városban van egy árvaház, mely apátlan, anyátlan árvákat nevel ennek az

országnak, nemzeti és valláskülönbség nélkül. Ezek az árvák ennek a társadalomnak szülőit, kiknek fentartóit a háború s a nyomorúságos küzdelem a kenyérért kidöntötte a munkások sorából, hát ennek a társadalomnak kötelessége, hogy ne hagyja ezeket az árvákat elpusztulni.

Az árvaház talaja oly terrenum, hogy ott minden nemzetiségű és vallásu honpolgár találkozhatik, mert ott mindenki csak azt mutathatja meg, mennyire áll azon a magaslaton, amelyen egykor Jézus Krisztus állott, mikor azt mondotta, hogy engedjétek hozzám a kisdedeket, mert övék a mennyek országa. Az új lakók hamarabb megtalálnák az utat a régiek szívéhez az árvaház közös tanácskozó szobáján, a közös segítő akció sokszor kálváriai útján keresztül. Ez a gondolat adta a tollat kezembe, ki mindig azért harcoltam, hogy ami jó, ne pusztuljon el az emberek torzsalkodása miatt.

Itt van az Ősz. Már fenyeget a Tél réme. Az árvaházat fenntartó nőegylet megmozgat minden segélyforrást, ahol csak egy pár fillér adományt gondol kiprélheltni a közöny kemény kösziklájából.

Nemrég a magyar műkedvelők juttattak pár koronát az árváknak. A szerdai szentmihálynap i vásáron nemeslelkű asszonyaink és leányaink zörgettek a bezárt szívek ajtaján pár fillérért. De ez csak annyi, mint rövid permet a kiszáradt nyári földre. Kénytelen ismét a közönséghez fordulni, apellálni annak sokszor tanúsított jószívűségéhez. A hideg és éhség még nagyoknak is ijesztő rémkép, hát még a kicsinyeknek. Mi, akik közelből látjuk a nyomort, nem mondhatjuk a híres római császárral, mikor egy koldus nyitott sebeit látta, hogy üssétek agyon a szegényt, mert nem tudom nézni kínlását, hanem segélyért kinyújtjuk kezünket s azt mondjuk: Te jó és nemes lévai közönség, régiek és újak, még mindig hiszünk a jó szívek létezésében, bizalommal fordulunk hozzátok, segítsétek árváinkat, hogy megvívassuk a kemény harcot a hideggel és éhséggel. Ezek az árvák a jövőndő ígéretei, a jövőndő társadalom virágai lehetnek, hát segítsétek, hogy időnek előtte le ne szedje őket az élet fájáról az éhség és a fagy.

Itt van az őszi gyűjtés. Az idén is bekopogtatnak a nőgyesület jószívű tagjai fáradságot nem kímélve

hozzátok, lévai lakosok, Akinek a jó Isten adott, gondoljon arra, hogy ezeknek a kis árváknak batyujába az élet csak szenvedést, lenézést adott. Aki duskál az élet javaiban gondoljon arra, hogy ezeknek a jó Isten nem terít szalt, ha ő is előlki magától fillér nélkül. Akinek keveset adott az Isten, gondoljon arra, hogy ezeknek még a mindennapi falatot sem biztosította senki. Többől többet, kevésből keveset. A jó Isten külön megszámol és értékel minden adományt.

Ha mindannak amit Léván egy éven át mulatságokra, játéokra, mozira elköltötenek az emberek, csak tizedrészt áldozzák árváinkra, akkor nemcsak hogy élelmük és meleg szobájuk lenne biztosítva, de még iskoláztatásuk is.

Hozzátok fordulunk nemes szívek. Egy fillér vagy egy korona ki tudja, mily nagy tőkét ment meg a társadalom számára, egyik vagy másik árvában. Nehéz az élet tudjuk; de egy kis jótékonyosság gyakorlása nemcsak nehezebbé nem teszi, hanem szebbé és jobbá, mint az igaz szekeret a kis virág, amit a verejtékkel dolgozó kaszás oda tűz a pörge kalapja mellé.

A világoeseményekből.

A genfi kisebbségi kongresszus, mely október 15 én kezdődik és amelyen a szlovénközi magyar liga is képviselteti magát, a kongresszus csak alapvető kérdésekkel fog foglalkozni és főcélja, hogy a nemzeti kérdés békés megoldásának konstruktív munkájához összehozza valamennyi kisebbség vezetőit s ezzel megteremtse a kisebbségi kérdésben való békés együttműködés lehetőségének alapját. Csehszlovákia egyelőre várakozó, se hideg, se meleg álláspontra helyezkedik a kongresszussal szemben.

Megkezdődött a locarnoi konferencia a törvénytisztek épületében. Az üléssteremben körülbelül 20 személy foglalt helyet, mert mindegyik delegáció vezetőjét 1—2 szakértő kíséri. A konferencián Chamberlain angol külügyminiszter elnököl. Az egyes államok delegátusai megegyeztek abban, hogy megkezdik a vitát a rajnai biztonsági paktumról és Németországnak a népszövetségbe való belépéséről.

Amikor a Meinersdorfból érkező személyvonat befutott a chemnitz-i főpályaudvarra, hibás váltóállítás következtében az egyik személykocsi felborult. Három utas meghalt, tizenkettő pedig súlyosan megsebesült.

Törökország elrendelte a mozgósítást. Törökország hadi készülődése nap nap után fokozódik. Eddig már több mint 12 divíziót

koncentráltak a moszuli határon, de a csapatok felvonulása még egyre tart. A jelenlegi határokat mintegy 150 kilométernyi vonalon mindenütt megerősítették. A katonák között oly nagy a lelkesedés és elszántság, hogy követelik parancsnokaiktól a hadműveletek megkezdését. A moszuli határról érkező hírek nagy aggodalmat váltanak ki Angliában és komolyan tartanak attól, hogy a törökök nem várják be, míg a fegyverszünet utolsó határnapja lejár és megszállják a vitás területeket. Ilyen körülmények között Anglia sem tehet egyebet, mint hogy felkészüljön a háborúra. A Földközi-tengeri flotta már megkapta a parancsot, hogy vonuljon a Dardanellák felé és szükség esetén csapatokat szállítson partra Törökországban. Az angol kormány felhívást intézett a világ összes államaihoz, amelyben óvja a pénzügyi körök attól, hogy megállapodásokat létesítsenek Oroszországgal, annál is inkább, mert mindenki el lehet készülvén arra, hogy a szovjet kijelenti egy szép napon, hogy nem ismeri el európai tartozásait. Politikai körök véleménye szerint az angol kormány felhívását az a körülmény váltotta ki, hogy Oroszország a moszuli kérdésben Anglia ellen foglalt állást és erősen támogatja Törökországot.

A francia spanyol katonai körökben azt hiszik, hogy végső csapást mértek a rifkabil fölkelő törzsekre. Primo de Rivera és Pétain tábornok közös hadterve, amely eleinte az alhucemasi partraszállásnál szenvedett vereség miatt már meghiusultnak látszott, sikerrel kecsegtet. Ajdijr eleste megbontotta a rifkabil törzseket. Ajdijr bevétele valószínűleg demoralizálta a fölkelőket. A rif törzsek között polgárháború fenyeget. A legszámottevőbb rifkabil törzsek egyike Kheri ro törzsfőnök vezetésével mozgalmat indított, hogy Abd el Krim azonnal hagyja abba a háborút. Több törzs csatlakozott a

mozgalomhoz A Matin tazai jelentése szerint a franciák alig 45 kilométernyi távolságra vannak Ajdijrtól s 18 kilométerre megközelítették az előretörő spanyolokat. A kettős kombinált mozdulatok segítségével sikerülni fog a marokkói csapatokat bekeríteni.

A magyar valutareform Bud János magyar pénzügyminiszter október hó 14 én az illetékes szaktekintélyek bevonásával tárgyalja a valutareformot és az új pénzegység ügyét. Legújabb terv szerint ez az egység a forint lesz, amely megfelelne 20 000 korona értéknek. Ezenkívül félforintok és negyedforintok is lennének.

A „Polsche Nachrichten“ szerint Csicserin népbiztos Stresemann külügyminiszternek utazása előtt azt az ajánlatot tette, hogy ha a locarnoi konferencia eredménytelen maradna, a rapalloi szerződést orosz-német—lengyel—olasz szerződéssel bővíték ki

A film szerepe az egyes tudományágakban.

Irtá: PÉCSI ALBERT dr.

A szemléltető oktatás maga ugyan ósregi, de tudományosan módszeres alkalmazása a legújabb kor munkája. A film mindössze pár évtizedes mu'tra tekint vissza és ma már annyira fejlődött, hogy a szemléltető oktatásnak jelentékeny tényezőjévé lett. Rövid idő alatt hosszú pályát futott be és most érkezett el oda, hogy az ismeretközlésben szerephez jusson. A tudomány azonban oly különböző elemekből áll, hogy a film alkalmazása a szakok szerint igen nagy változatosságot mutat.

Nincs keresni valója a filmnek az egészen elvont tudományokban, amelyek nem tárgyakkal, hanem elvont fogalmakkal foglalkoznak, mint a matematika, filozófia, nyelvészet. Az utóbbi kétben már sikerrel alkalmaz egy másik modern találmányt: a fonográfot.

Csekély szerepe lehet a mozgó képnek olyan tudományokban, amelyek mozdulatlan tárgyakkal foglalkoznak, mint a mértan, ásványtan. Az előbbiben nagy hátránya, hogy a nézők sötétben vannak és nem rajzolhatnak a vetített kép után. Némi hasznát lehet venni olyan esetekben, amikor egy-egy test előállítását akarjuk érzékelteni, pl. a kúp, a henger, a gömb, az ellipszoidét egy-egy háromszög, négyszög, kör vagy ellipszis forgatásával. Az ésványtanban főleg a kísérleti részében vehetjük hasznát; erről majd később lesz szó.

A mozi tudományos és pedagógiai jelentősége ott kezdődik igazán, ahol mozgásokat kell bemutatnia. Egy földrajzi tájat sokkal teljesebben tudunk jellemezni, ha a mozdulatlan domborzat és épületek mellett érzékelteni tudjuk a mozgó vizet és levegőt: a patakot, a folyót, a vízesést; a hullámlzó tavat és tengert; a rajtot és bennük folyó életet: a hajókat, halászozt, vízi malmot, a fürdőzőket, mosónőket a sportoló horgászokat, csónakázókat; a bennük élő és mozgó növényeket és állatokat. A szél felkapja a port és homokot; tova viszi, majd lerakja őket és számottevő felszíni alakulatokat épít fel belőlük. A víznek hasonló munkája még jelentékenyebb és egy-egy zápor vagy áradás alkalmával már észrevehető. A felhők járása, a csapadék különböző alakjai szorosan hozzá tartoznak a táj képzéséhez. Tip'kus tájképi tényező a hollandi szémalom. A hortobágyi pásztorélet, a tiszaháti gabonatermelés, a kecskeméti gyümölcs, a szegedi paprika, a makói hagyma, a bolgár konyhakertészet nélkül hiányos volna az Alföld képe.

A természetrajzban is hatalmas tényező az álló kép, de már a növények is végeznek mozgásokat, az állatvilágnak pedig a mozgás a legjellemzőbb tünete. A ló, a szarvasmarha, a nyúl, az oroszlán, a tyúk, a sas, a légy, a selyemhernyó stb legalább annyira különböznek egymástól mozdulataikban, mint alakjukban.

A történelemben nagy hivatás vár a mozira. Az eddig is sikeresen alkalmazott történelmi képek mellett nagy szolgáltatásokat tenne a régi népek életmódjának filmen való bemutatása. A mezopotámiai öntözés, az

Életmalom.

Megérezem, ha valahol
Bús könnyek csendes árja foly...
Miként fészke a madár, —
Sóhajás, bánat rám talál.

Boldog hangja — vig zene;
Dehogy is küzdök ellene...
Kitárom lelkem ajtaját
Suhanjanak be rajta át...

Mosolyba enyhült könnypatak
Amíg köröttem zajlanak;
Szivembe' bú s öröm kővön —
Jövednek listjét öröloom.

SZABÓ S. ZSIGMOND.

A lantos.

Irtá: BORSÓSI BÁLINT.

A Nap egész bizonyára azt gondolta, hogy jó volna már nyugovóra térni. Ki is szabta az irányt: a susogó fenyevesek mögé. Sietett, el is felejtett jó éjszakát mondani épp azért még egyszer feltűnt a Hosszú-vágásban, hogy utolsó mosolyát küldje a falnak, Székelyhidának. Meg kellett ezt tennie, hogy meg ne haragudják rá a szép-séges Székelyhídy Erzsike, aki mindig vissza szokott mosolyogni neki a vár ablakából.

— De níl! Most nincs ott! Hol van, hol lehet? — Jobban körülnézett a Nap.
— Ahá! Hát így! No minden jól! — Mondta s megnyugodva eltűnt.

Minek is nyugtalanokdott volna tovább, mikor meglátta Erzsikét. Nem az ablakban ugyan, hanem a várba vezető úton. De nem egyedül ám, kísérelője derék vitéz, Széki Nagy

Gergely. Mindketten lóháton Utánuk Gergő legény ügetett a feketéjén. Szeme minduntalan Erzsikére tévedt csak szokásból is, hiszen nem volt szükség arra, hogy vigyázzon rá, jobban tudott az lovgolni, mint akárhány férfi.

Erzsike megállította a lovát, mire a másik kettő is megállt. Nagy Gergely felé fordult:

— Székelyhídy Erzsike halás köszönetét fejezi ki csiki Nagy Gergelynek, hogy ilyen messzire kísértetett el. Isten vele csiki Nagy Gergely!

— Erzsike! Ez messze volt? Higgye meg, ha örökké kísérném, akkor sem volna messze. Engedje meg, hogy csiki Nagy Gergely megcsókolhassa a kezét!

— Jól van csiki Nagy Gergely; — és ha örökké kísérném nem unná meg? — Kérdezte kezét csókra nyujtva.

— Erzsike! Ha karjaimon vinném, akkor se unná meg, nem pedig ha kísérném. — Felelte, megcsókolva a neki nyujtott kezét.

— Jól van. De jegyezze meg, hogy aki lányt vissz: angyalt visz, aki asszonyt visz: ördögöt visz. Isten vele!

Székelyhídy Erzsike előtt kinyílt a várkapu, csiki Nagy Gergely pedig eltűnt a faluban.

Egy hónap múlva. — Elenyésztek már az utolsó mozsár-lövés hangjai is, amelyek Székelyhídy Erzsike eljegyzését jelezték csiki Nagy Gergellyel. A Székelyhídy vár egymás után sötétedő ablakai örömjongva integettek a keleten fölbukkani készülő Napnak.

A vendégsereg oszladozott. Most üldöttek össze a búcsúporak s nemsokára egész rajz hintó és lovas fordult ki a vár kapuján azzal a hangulatos gondolattal, hogy két hónap múlva megint összejönnek, két hónap múlva kell ugyanis megtörténnie az esküvőnek. Csiki Nagy Gergely még ott maradt.

Nem akart búcsúozni nélkül távozni mátkájától. Erzsike pedig már lefeküdt. Csiki Nagy Gergelynek várnia kellett.

Kiment az udvarra, onnan a kertbe. Ha pedig már itt volt, mért ne ült volna le éppen Erzsike ablaka alá. Talán edesebb lesz az álma, ha alulról a szerelem küldi örködő sóhaját hozzá.

Minden csendes volt, csak néha-néha egy távolabbi ablakból hallatszott valami rekedt ütem: az öreg Székelyhídy Vince hortyogott.

Es csiki Nagy Gergely leült főhászkodni Eöször életében. Igen, most először dolgozott benne a szerelem. Valami nem hagyott neki békét. Igen, azon töprengött, hogy mért halványodott el egyszerre Erzsike, mikor az esküvő napját kitűzték az öreg Vince bácsi val. Igen, azután már alig fél óra hosszat volt köztük, ugyszólván eltűnt. Pedig csak nem kételkedhetik az ő szerelmében. Nem. Erzsike szereti csiki Nagy Gergelyt. Más itt a baj...

Csend. Egyszer csak mintha olyan fojtott zokogás hallatszott volna fölülről. Gergely föltekint s megállapítja, hogy valóban Erzsike ablakából ered a hang. Nosza fölugrott, mintha rugókon ült volna és rohant hozzá. Ajtaja elé érve hallgatóni kezdett, a zokogást itt is jól hallotta. Kopogott. Semmi. Még egyszer, semmi Benyitott. Erzsike abban a fényes ruhában, amelyik este is rajta volt, ott ült az egyik széken. Feje a szék támláján nyugodott. Sirt.

— Erzsike, lelkem — szólította meg őt a halkán hozzálépő Gergely — Mi az, mi történt?

Erzsike hallgatott, csak ujjabb kérdőzködés után fordította feléje a fejét.

— Minek jöttél be Gergely? — kérdezte felelet helyett.

— Édesem hát bánat a sírásod. Mondd mi bajod?

egyiptomi építkezés, a görög hajózás, a római gyarmatosítás, a népvándorlás, a honfoglalás, stb. mozgó képekben oly feledhetetlen benyomást gyakorolnak a tanuló ifjúságra, amelyet más eszközzel csak nagyon költségesen lehetne elérni.

Az irodalomtörténet tanításában a színelőadások mellett a mozi olcsósága révén érvényesülhet, szélesebb körökben terjesztheti, demokratizálja a műveltséget és pótlóhatatlan szolgálatot teljesít ott, ahová a színtársulatok nem látogatnak el: falun és kis városban.

Hasonló szerep vár a mozgó képekre a kísérleti tudományokban; a fizikában és kémiában. A kapcsolat azonban itt sokkal szorosabb, mint az előbbi esetben, a jelentőség sokkal nagyobb. A kísérlet e két tudományban jelentőségre vetekszik a tankönyvvel. A film pedig gyakran többet ér, mint maga a valóságos kísérlet. Többben és jobban láthatják, hiszen a valóságban a bemutatandó tárgyak, mozgások gyakran oly kicsinyek, hogy alig láthatók és ezért előfordul, hogy skálára vetítik őket. Az asztal, a melyen a laboratóriumi kísérlet végbemegy, alacsonyabban van mint a nézők, sok készülék meg éppen a padlón nyugszik. Ezzel szemben a vetítővászon elhelyezése a legelőnyösebb. Az egyes intézetek felszerelése igen különböző és gyakran sok kívánni valót hagy hátra. A tanárok sem mind egyformán ügyes kísérletezők és műszerek kezelésében való jártasság gyakran fordított arányban áll az előadói készséggel. Nem egyszer előfordul, hogy a kísérlet nem sikerül és az előkészítésre fordított fáradságos munka kárba vész. A filmfelvétel természetesen előrendű laboratóriumban készül, speciálisan képzett kísérletezővel, sokkal kedvezőbb körülmények között, mint valamely kisebb intézetben. Természetesen a költségeket is jobban elbíri a néhány százszor nagy közönség előtt bemutatható film, mint a kevés néző előtt bemutatott egyes kísérlet. Itt azonban némi tökéletesítésre szorult még a film. Igen fontos a megfelelő színek alkalmazása és jó volna a kísérő hangtűneményeket (sercegés, sísterség, ropogás, robbanás, stb.) egyidejűleg reprodukálni.

Az alkalmazott tudományokban, a technikában, az orvostudományban a film szerepe hasonló ahhoz, amit a kísérleti és egyéb természettudományokban látunk. Mindezekben a film fő előnye az olcsóság a hasonló értékű szemléltető eszközökkel: kirándulás, kísérlet, színjáték, stb.-vel szemben.

Van azonban egy tárgykör, ahol a film versenytárs nélkül áll: a nagyon lassú és a nagyon gyors mozgások érzékesítésében. Az emberi élet rövid ahhoz, hogy a hegyek felgyűrődését és lekopását, a völgyek kivájtását vagy éppen az égi testek kialakulását a természetben végigszemlélhessük. De ki győzné végignézni akár csak azt, hogyan lesz az elvetett magból kifejtett növény, a hernyóból lepke, stb.? A természetben előforduló rezgésekre felfoghatatlan sebességű mozgásokra gondolva szinte megfellebbezünk arról, hogy házi állataink, sőt a magunk mozgását sem ismerjük pontosan, míg azt a filmen megfelelően lassítva nem látjuk. Itt, e tűnemények sebességváltoztatásánál kezdődik a mozgó képek az oktatásügyön túlmenő, tisztán tudományos jelentősége.

Végül ne feledkezzünk meg a filmek fogyatékosairól sem. Az említett szín- és hangtűnemények érzékesítésén kívül két irányban tartjuk szükségesnek és lehetségesnek a film tökéletesítését. Az egyik a sztereoszkopikus berendezés, ami lehetővé tenné, hogy ne sík lapra vetítve, hanem a térben lejtő sík színelőadójuk a tűneményeket. A másik a fonográf megfelelő alkalmazása. Most az előadó, ha azt akarja, hogy hallják, a közönség felé fordul és nem látja a képet. A kapcsolatot igen nehéz megtalálni. A felírások a képpel egyidejűleg nem láthatók. A beszélő film ezt a nehéz kérdést egy csapásra megoldaná.

Az említett hiányok azonban korántsem olyan természetűek, hogy a mozinak sokszoros használatosságát megbénítanák. A film teljesen megérett arra, hogy a szemléltető oktatás szolgálatába állítsuk és mulasztást követnénk el, ha felhasználásában akár csak egy évet is elszalasztanánk.

TECHNOLÓGIA

Kulönfélék.

— **Juhászlegény, szegény juhászlegény.** Az asztalos, lakatos- és bádogos ipartársulat hagyományos szüreti mulatságát f. hó 3-án tartotta meg nagy sikerrel a városi színház termében, melyet ez alkalommal szörfűrtökkel szépen feldisztettek. Azt hisszük a derék társulat mulatsága nem csak erkölcsileg, de anyagilag is jól sikerült, mert a közönség zúfolóság megföltötte a nagy termet. A mulatságon előadásra került: Török Rezső és Magyar László énekes daljátéka a „Juhászlegény, szegény juhászlegény.” Műkedvelőink fejlett előadó képességét jellemzi, hogy majdnem minden alkalommal nehezebb és nehezebb darabokat adnak elő. Az ez alkalommal előadott darab is azok közé tartozik, amelyekkel műkedvelőink nem mernek megbirkózni, mert a színházi előadásukat nem kísérte siker; rövid ideig maradt csak műsoron. Sokszorosan próbára teszi az ilyen darab az előadókat, mert a tudásuknak kell pótolni a darab hiányszágát, a meseszöveget gyengéit. Hogy ezt a szereplők mily mértékben tették, mutatta az a nagy siker, a mindig fel fel zúgó taps, amely az igen hosszú előadást végig kísérte. *Guba* Lenke közvetlenül kedves Juliska alakítása megkapóan tárta elénk a szerelmes, a szerelmében is büszke, de a végén mégis csak szívére haligató leányt Első helyen kellett volna említeni érzéssel előadott dalait. Kellemes, csengő hangjának a legnagyobb dicsérete talán az, hogy a lévai közönség szokatlan néma csendben gyönyörködött énekeiben. Az éneklés közben is szépen, tisztán ejti ki a szavakat. Gratios táncával pedig sok tapsot aratott. A sikere megérdemelt volt. Partnere *Turpinszky József* a juhászlegény szerepében ez alkalommal is ügyesen játszott és méltán részesedett a sikerben. Játékában állandó fejlődés látszik, megtudta játszani a szerepét. Az erős, tiszta tenorja sok örömet szerzett a közönségnek. Énekeit megismételtette a közönség és hálas tapsokkal köszöntötte kedves játékosságát. A humornak nagy része volt abban, hogy a silány meseszövevény darab gyengeségei dacára is derült jó kedv uralkodott állandóan, azonban

— Ne kérdezd azt Gergely.
— No, de hát . . . dehogyan nem.
— Annyit mondok, hogy két hónap múlva nem lesz meg az esküvő.
— Micsoda? Hogyan mondtad? — No és miért? Mi, talán! . . .
— Igen, én nem megyek két hónap múlva az oltár elé.
— De édesem, hát hogy? . . . Nézz rám! — Gergely megfogta mindkét kezét.
— Hát nem szeretsz?
— Gergely! Tudod mit! Hagyj engem, menj haza!
— Hát elzavarsz? Nem szeretsz?
— Ne féj, nyugodj meg, szerettek, de két hónap múlva nem állok az oltárhoz. Ne haragudj!
— Mi bajod, mondd? Vagy hát mikor tartsz meg az esküvőt?
— Erről ne beszéljünk. Menj csak haza most, ha szeretsz. Minden jó lesz. Isten veled.
Gergelyt annyira megzavarta ez, hogy jobbnak látta, ha elmegy. Kezet csókolott és szóltalanul távozott. Azonnal lóra ült s vágott hazafelé. De otthon nem volt ám nyugta, békéje. Vissza jött.
Föltételez Erzsikéhez, de zárvatalálta az ajtót. Megjédt. Csak nem? — De hát mi oka lett volna? — Tőprengett Gergely. Zúrgott. Semmi. Ujra és újra zúrgott, mindig erősebben, úgy hogy Zsuzska néni, Erzsike egykori dajkája is oda szaladt, hogy mi az. Gergely elmondta neki, mi történt. Zsuzska azonban már tudta ezt, mert Gergely elmenetele után Erzsike beszélt vele s nem titkolta el aggodalmát.
— No és? — faggatta Gergely a nénét.
— Azután azt mondta lefekszik, hagyjuk őt. — Zsuzska néne, nem gondolja, hogy képes valami bajt csinálni magának?
Ekkor megnyílt az ajtó.
— Ej Gergely, hát te azt gondold? — szólt meg Erzsike az ajtóban.

— Hát bizony, ha még egy ideig nem jelentkezel, kifeszítettem volna az ajtót. Megjédtem, hogy tényleg rászántad magad valami ostobaságra.
— Mondtam már, hogy ne ess kétségbe, ne féj, ha két hónap múlva nem lesz meg az esküvő. — De legalább magyarázd meg, miért nem?!
— Azt nem lehet, talán rájössz magad is. Nyugodj meg, annak így kell lennie, ha szeretsz, nem fogsz tovább faggatni. Szeretsz?
— Igen. Hogyne szeretnék! De miért akarsz kiznózni.
Erzsike csak mosolygott s azután egyszerűen becsukta az ajtót.
— No ez jó — csavarintott egyet a fején Gergely. Kis idő múlva hazafelé vágott a deresen.
— Jól van — határozta el magát — majd ha három hétig nem mutatkozom, másképp fog beszélni.
Csiki Nagy Gergely úgy is tett. A Székelyhidya várnak még a közelében sem járt. De családott, mert Erzsike ugyanaz maradt, makacosságából nem engedett.
Gergelyt újra s erősebben kezdte bántani a dolog. Sokat tűnődött, hogy mi az oka és hogy mit kellene tennie. Erzsike csak nem akart megbékülni az esküvő gondolatával, még apja komoly kérézése után sem.
Gergely látta, hogy hiába jár mindenben a kedvében, hiába szólt komolyan a lelkére: nem használ semmi. Senki se tudott neki tanácsot adni.

Es történt egy este, hogy tőprengései közepette lantpengés üti meg a fülét. A lantos harci dalt énekelte, mert közeledő háború híre volt elterjedve.
Gergely fölugrott:
— Ez az igazi Megyünk . . . És fölhívatta a lantost Megvendégelte. Kikérdezte, kicsoda, honnét jön, hova tart?

A lantos alázatosan elmondja, hogy ő a Szeredai család utolsó sarja. A 3 év előtti török háborúban mindenét elvesztette, apját, anyját, birtokát, mindent. Ő akkor jött haza Sárospatakról. Nem tudott kihez fordulni, hát lantot ragadott, hogy harcra hívja a magyarokat a török ellen. Tűzeli a bosszú szüleit, a hazáért.
Gergely lelkesedve hallgatta, egyszer csak megvillant valami az agyában, mosolyogva a lantoshoz fordult:
— Mondd csak, szerelmes a szíved?
— Uram, szívemet csak a hazai rög szeretete foglalja el.
— Nem is tudsz szerelmi dalokat?
— Csak egyet uram, amit még boldogult néném szokott volt énekelni. Engem még akkor grammatikára tanítottak, de jól emlékszem rá.
— Nem énekelnéd el ma éjjel?
— Amint akarod uram.
— Lóra fogsz ülni és elmegy Székelyhidára Félóra alatt ott vagy. A várba nem engednek be, tehát kint a fal mellett, a kaputól jobbra kétszázötven lépéssnyire állj meg, ott énekel el. Aztán gyere vissza . . . Vagy nem. Elmegyek veled én is, igen. Így! pajtás, aztán megyünk.
Kiálták borukat. Elmentek.
A lantos kezébe vette hangszerét s néhány pendítés után kellemes kristályhangon dalba kezdett. Ujjai a lanton futottak ide-oda s a csodálatos hangszer úgy szótfogadott neki.
Gergely a szívéhez kapott, melyben visszhangzott a szerelem s a viszhang a dallal és a hangszerével egyesülten szállt föl az ablak felé.
Az ablak kinyílt s a szürkeségben angyali fehér alak látszott.
A diák elhallgatott s nyomban rá meg szólt a fehér alak:
— Ki az? —

a humor is csak azért hatott, mert a rendezés elismerten jó volt és a szereplők mindnyájan igazán nagy törekvéssel és lelkesen játszottak. Szalay Irénke igazán törül met szett, tűzről pattant, pergő nyelvű menyecske volt. A két komikus Györfváy József a kondás és Budai Gyula caizma, cipő- és papucsdiá, most is nagyszerűt nyújtottak. Az egyik előző számunkban e két fiatal műkedvelőről elismeréssel írt kritikánkat mostani játékuk igazolta. Az egyik a félkegyelmű, bolondos kanász, a másik a tudákos falusi politikusi csizmadiát pompásan tudta szinpadra hozni. Minden megmozdulásukat hangos, jó ízű nevetés kísérte. Györfváy, mint táncos énekes komikus is kitűnt, táncát többször meg kellett ismételnie. Szinte csodálatos, hogy műkedvelőink ilyen és ennyit tudnak nyújtani, mint ezek főszereplők, de akik mellett a többi szerepekben is kitűnően játszó kise gitők voltak, az érlelyeskedő helyes apród Madarász Idus, Gregan Mihály a tekintélyére féltőn vigyázó bíró, Kucsera János a népi-elen viselkedő király és a többiek is mind valamennyien jók voltak: Gál Ernő, Tonhaiser Mariska, Úhnák Mariska, Forgács István, Kónya Aranka, Bandzi Anna, Katona László, Kouta Zoltán, Izsóf Aranka, Bottlik József, Györgyi Jenő, Baranya Sándor, Némethy Zoltán, ifj. Éder Kálmán. Külön dicséreti felesleges a rendezésért Kovács Istvánt, mert már megszoktuk, hogy a jó szerepek mind az ő rendezéséigéhez fűződnek, vagy Heckmann Istvánt, mint karnagyot, hiszen a siker legméltóbb dicséret számukra. Az előadás után világos virradati vídaman ropták a csárdást a jökevdű párok. — Itt említjük meg, hogy ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel — közhívanatra — megismétlik 4:30 f. helyárakkal.

— **Gyászhir.** Égett és fogyott, amíg másoknak világított. Az égő gyertyához hasonló a pap sorsa. Egyszer csak jön a Halál, egy utolsó lobbanás, kialszik az élet és viláosság. Pap volt, lelki pásztor Juhász József is, a garamvezekényiek nagyrabecsült, buzgó lelkipásztor, törékeny testében sziklaszilárd, erős, Istenben bizó lélek lakozott, ki halála napjáig hiven teljesítette kötelességét, halála napjáig legeltette az Ur nyáját. Maga égett

és fogyott, de rendfületlenül munkálkodott a reá bízott gyülekezet jobb létén. Egyszer csak végig égett a gyertya és sötétség lett a gyülekezetben. A törékeny test ifjan, a legszébb időben adta vissza lelkét a Teremtőnek. Juhász József garamvezekényi lelkész e hó 8 án 40 éves korában elhunyt Tizenhat évig munkálkodott az Ur szőlőjében, a munka felőrlte erejét a mikor szeretett feleségének, kivel 7 évig idealisan boldog házasságban élt, s 2 kis gyermekének legnagyobb szükségére lett volna a jó és gondos családfőre, elköltözött a földről. Halála gyszba borította az egész garamvezekényi gyülekezetet, mely külön gyászjelentést adott ki szeretett papjának elhunytáról Halálát neje, 2 kis árva, egyetlen nővére gyászolja. Kovács Sebestény Kálmán ipolypásztori ref. lelkész, a barsi ref. egyházmegye tanácsbírája és neje vejüket veszítették. Holttestét a garamvezekényi gyászszertartás után tegnap Hontvarsányba szállították, hol az egész egyházmegye és a környék mély részvétele mellett adták át az anyaföldnek. Mély gyszba borult neje a következő gyászjelentésben tudatja korai gyászát: özv. Juhász Józsefné szül. Kovács Sebestény Ilona ugy a maga, valamint gyermekei, Ilonka és Józsika nevében fájdalomtól lesújtva jelenti, hogy imádott férje és édesapjuk gávi L. Juhász József garamvezekényi ref. lelkész hosszas szenvedés után életének 40 ik, boldog házasságának 7-ik évében f. hó 8 án Garamvezekényben jobblétre szenderült. Temetése f. hó 10 én délelőtt 10 órakor lesz Garamvezekényben, ahonnan hült tetemét Hontvarsányba a családi sírboltba szállítjuk s helyezték örök nyugalomra. Emléked legyen örökké áldott! Kovács Sebestény Kálmán apósa. Kovács Sebestény Kálmánné szül. Tóth Ilona anyósa. Szabó Kálmánné gávi L. Juhász Sarolta testvére. Szabó Kálmán és Kovács Sebestény József sógorai.

— **A nyugdíjasok** lévai szervezeteinek elnöksége ezuttal felhívja a lévai és vidéken élő állami és civil nyugdíjasok figyelmét arra, — hogy közérdekeinek szolgálata végett — lehetőleg még e hó folyamán írásban, vagy szóban adjanak értesítést arról, hogy a nyugdíjnyervezés tárgyában legutóbb benyújtott kérvényeik — kinek-kinek — miként nyertek elintéztést? Az értesítést úgy az elnökség, mint Kucsera Imre, ugy Balogh Lajos egyleti tisztviselők zwiseven fogadják. — Egyuttal felhívjuk a nyugdíjasok figyelmét arra, hogy tömörülés céljából kifejehető erőgyarapítás végett lépjen be Egyesületünkbe minden állami és civil nyugdíjas! Jelentkezni lehet Léván Egyesületünkben minden hó első vasárnapján délelőtt 10—12 óra között tartandó értekezlete alkalmával Kucsera Imre pénztárnok urnál. Felvételi díj 50 fillér, évi tagdíj nyugdíjilletmény után 1000 koronánkint 1 korona.

— **Tanügyi hírek.** A helybeli rómkath. iskolánál évtizedeken át működő Sárhegyi János igazgató tanító, korára való tekintettel folyó tanévben beadta nyugdíjazás iránti kérvényét. Az iskolaszék — tekintettel a tanügyi terén való közel félévszázados buzgó, kitartó és áldásos működését — az öreg veteránt tartós szabadságra küldte nyugdíjának végleges rendezéséig. Az iskolaszék és a főegyházmegye az igazgatói teendőket ellátásával Svarba Endre tanítót bízta meg.

— **Községi választások.** Városunkban az annyira várt községi választások f. hó 25-én fogják megtartani Gyorsan közeleg a terminus, ezért az összes pártok lázasan dolgoznak a sikerért. A lévai polgárság nagy pártjai: A magyar kizsáda, kisiparos és földműves, a Ker. Soc. Párt és a Szlovák Néppárt együttesen közös listával mennek a választásba. A választás eredménye valószínűleg a régi marad.

— **Kiállítás.** A Dél-szlovenszkozi Gazdasági Egyesület egyetértésben az Érsekújvári Kerületi Gazdasági és Erdészeti Egyesülettel 1925 október 18—19—20—21-én Érsekújvárott a Főter mellett iskolában (Zrinyi utca 1.) és az Érsekújvári Takarékbank épületében (Zrinyi utca 3.) **gyömböcs és zöldség kiállítást** rendez. Kiállításra kerül mindennemű gyömböcs és zöldségfaj, valamint azoknak mellékterménei. A kiállított tárgyak versenyképességükhöz mérten díjazva

lesznek. A kiállításon résztvenni szándékozók bejelentései a kiállítandó tárgyak minéműségének és mennyiségének feltüntetésével a rendező bizottsághoz (Érsekújvári Takarékbank, Zrinyi-utca 3.) legkésőbb október 15 ig eszkölendők.

— **Haláleset.** Özv. Knapik Miklósné szül. Schwarcz Julianna, néhai Knapik Miklósnak, a lévai cizmadia ipartársulat egykori neves céhmesterének özvegye e hó 5-én hirtelen elhunyt. A boldogult régi lévai családnak sarja volt; dolgos, szorgalmas háziasszony, jó családanya, ki öveitől áldozta egész életét. E hó 8 án volt temetése nagy részvétel mellett Halálát fia: dr. Knapik József budapesti rendőrtisztviselő és leánya özv. Bóna Pálné szül. Knapik Anna, két unokája és kiterjedt rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

— **A szlovák néppárt** ma vasárnap 15 helyen tart népgyűlést, melyen a párt legkitűnőbb szónokai fogják a népet felvilágosítani a párt nemes törekvéseiről. Bámulatra és tiszteletre méltó ez a hallatlan erőfeszítés, melyet Hlinka András népe érdekében kiejt; törhetetlen erélyel, meg nem ingatható szilárd meggyőződéssel halad kitűzött célja felé. Sem ígért, sem fenyegetés el nem téríti az egyenes útról. Megható az a szeretet és ragaszkodás, amellyel a jámbor, vallásos szlovák nép fogadja mindenütt Hlinkát. Mi, magyarok is tisztelettel figyeljük szavait, mert az a meggyőződést érleli meg bennünk, aki saját népet annyira szereti, az bizonyára a más baja és szenvedése mellett sem megy el részvétel nélkül, hiszen mindig azt hirdeti, hogy egyenlő jogokat követel mindenki számára az autonómiával bíró Szlovenszkoiban. Ő maga ma vasárnap Privigyén fog beszélni. Ugyanekkor lesz népgyűlés Aranyosmaróton, Selmechányán, itt dr. Lábay és dr. Buday fognak beszédet tartani. Mához egy hétre ismét 7 helyen rendez a párt nagy népgyűlést. A szlovák néppárt által Felső Barsban megkezdett választási körút során Hlinka András vasárnap délelőtt Garamszentkeresztben, délután pedig a középkör. édon Körmöcbányán mondott beszédét. Körmöcbányán magyar, német és szlovák közönség, melyben mindenféle politikai párt képviselve volt, szakadó esőben két órán keresztül hallgatta őt. Hlinka az aktuális politikai kérdéseket fejtegette ezekre menő előtt. Az állami költségvetésről szólva rámutatott arra a lelkiismeretlen közönyre, mellyel a kormányparti képviselők viselkednek az egész országot mélyszélesen érinti horribilis költségvetés tárgyalása iránt. Az előadók üres párcsok előtt referálnak s azt mondja Hlinka, hogy már a kormányparti lapok parlament tudósítói is megbotránkoznak a koalíciós nemtörődömség fölött. Durdánsky szenátor a kormány csödbekergető, gazdasági politikáját vette éles bonckés alá. Ravasz Viktor dr. a pártok programjának ismertetése és bírálata kapcsán megállapította, hogy a szlovák nép igazi képviselője s akaratának kifejezője egyedül csak a szlovák néppárt, mert a többi mind cseh párt Végül Kalcok német beszédét mondott.

— **Kettős családi ünnep.** Preisich Ignác és neje szül. Steiner Emma ma tartják ezüst haladalmukat. Boldog családi életüknek örömet, a 25-ik évfordulón emlékezetessé teszi kedves leányuknak Bözsikének az eljegyzése, aki e napon vált jegyet dr. Glasz Árnin orvossal.

— **Házasság.** Manyka Gyula a S'ovenská Banka levelei fiókjának főtisztviselője f. évi szeptember hó 22-én tartotta esküvőjét Frecska Irén urleánnyal Léván.

— **Theológiai tanári megbízás.** Papp József hontvarsányi ref. lelkész a ref. Egyetemes Konvent a losonci ref. Theológian az „Uj szövetségi theologia” előadásával bízta meg.

— **Kitüntetés.** A Türczcsentmártoni Országos Tüzoltó Egyesület **Jakab István** Levice város hivatásos tüzoltó alparancsnokát, 20—30—35 évi tüzoltói szolgálatának elismerésül 3 drb. éremmel tüntette ki, mely érmek f. év október hó 11-én délelőtt 10 órakor fognak a nevezett tüzoltónak ünnepiesen átadni. **Jakab István** kitüntetett tüzoltó atyjától **Jakab Jánostól** — hi 24 évig

Gergely szólni akart, de a diák leintette. És hangzott megint:

— Ki az? —

A diák ráette ujjait a lantra s csengő hangon nótázta vissza:

— Liliomillatot hozok a Napból. Szívujjongást hozok a homályból. A boldogság lehetőségét hozom a szívből. Én vagyok a nagy Hír, én vagyok az Öröm, én vagyok a Szerelem ...

Elhallgatott.

S fűnt a fehér alak szől:

— Légy üdvös Szerelem, légy üdvös Remény, az álmod édes lesz, az álmod jó lesz, az álmod egy lesz. Mondó a jegyesemnek, holnap az övé vagyok.

A látvány eltűnt.

Gergely sóhajtott s örömben össze-vissza csókolta a diákot.

— Jaj, köszönöm, köszönöm édes lantosom, kívánj bármit, megadom neked.

— Uram engedje meg, hogy egyszer megcsókolhassam menyasszonyát!

— Hogy, hogy mondogd? — Kérdezte elképedve Gergely.

A diák ismételte.

— Nagy dolog az, de nem is rajtam áll.

— Válaszolta nyugodtabban Gergely.

— Csak engedje meg.

— Hát ha ő megengedi ...

Harmadnap megtartották az esküvőt. Mind a szertartás végével a násznép a házi kápolnából a fényes termekbe vonult, az egyik oldal fülkéből lantpengés hallatszott, mely elbűvölte az egész társaságot. A menyasszony megállt, kereste a lantost. A lantos előlépett s meg-megakadó léptekkel a menyasszony felé tartott. Szótlanul leborult előtte. A menyasszony fölemelte őt s ekkor a lantos elhajlítva lantját égő vággyal megcsókolta Székelylidy Erzsikét. Abban a pillanatban összeest. Szíve meghasadt. Vége volt.

az akkori önkéntes tűzoltó egyület szolgálta — vette át 1901. évi november hó 1-én a tűzorségi szolgálatot s azóta megszokottás nélkül a tűzrendészet szolgálatában áll. 1902. évben az önkéntes tűzoltó egyület parancsnokának javaslatára, őt Léva város képviselő testülete az országos tűzoltó szaktanfolyamra Budapestre küldötte ki, hol tűzoltó tiszti oklevelet nyert. Midőn tehát a Turakab szentmártoni országos tűzoltó egyület Jakab István Levice városi hivatalos tűzoltó alparancsnokát 35 évi buzgó, lelkes és szakértelemmel párosult szolgálata elismerésül érdemel tüntette ki, ezzel méltányolta a tűzrendészet terén eltöltött hosszú évek buzgó szolgálatát s azt, hogy őt további odaadó szolgálata serkentse s másokban is hasonló szolgálata való törekvést ébresszen.

Haláleset. Mély részvétellel vesszük a gyászhiért, hogy Magyar István hori-i gazda 54 éves korában, hazaságának 29. évében 1925. október 2. án délután 4 órakor az Urban csendesen elhunyt. Gondos családapa volt, aki végig küzdötte ama nagy világegyet, onnan hozta soha meg nem gyógyuló sebéit, betegségét, mely kioltotta nemes életét Temetése Boriban a ref. temetőben 1925. okt. 4. én délután 2 órakor volt az egész község ösztinte részvétel mellett. Halálát neje Magyar Istvánné szül. Nagybányay Emília, édesanyja, három gyermeke, menyei és kis unokája gyászolják. Emléke legyen áldott!

A kommunisták gyűlése. A kommunisták újabbán a földműves nép elégedetlenségét bihasználva, mindenáron a falu népéből akarják megsűriteni a városi ipari munkások tömeges kiválásával megrikult soraitak. Gyűléseiken észrevehető, hogy többet beszélnek a földművekről, mint a munkásokról. Vasárnap, f. hó 4-én Léva piacán tartottak népgyűlést szokatlanul gyér érdeklődés mellett. P. dig mindenáron reklámhoz akartak jutni. Meg a kerületi főnök ellen is panaszt emeltek a szupánatus előtt, hogy nem akarja engedélyezni a gyűlést, holott a szomszédos majorokon a tulajdosok nem akarták engedélyezni azt, hogy saját birtokuk ellenük csináljanak propagandát a kommunista agitátorok Léva piacán többek között a földreformot bírálták és élesen szabdalják a koalíciót. Azt mondták, hogy egyes helyeken már osztottak földet is, de agrárista svindivel. A földműves ma már nem bírja megfizetni a földet Pedig most a választások előtt ismét szokatlanul sokat beszélnek a földreformról a kormánypartok tájkán, de egyben kiküldik a végrehajtót is a faluba, hogy elvegye a paraszttól a pénzt, amelyen az megvásárolhatná a földet. Erősen hangsúlyozta a szónok, hogy már harminchatezer paraszt van megszerveve a kommunisták öt ágbogu csillagos vörös lobogója alatt, akik nem hagyják magukat „Hodzá spánk” től az orruknál fogva vezettetni. Sok volt itt az igéret — hangzott a szó, — de a koalíció öt éves uralkodása után még rosszabb viszonyok vannak itt, mint a sok szép igéret előtt volt. Ez azt Azért kell többet dolgozni és kevesebbet — igérni Tudják ezt ma már a parasztek is!

Katonák sétáló polgárokat inzultáltak. Szokatlan katonai brutalitás történt kedden este fél tizkor a Koháry utcában, mely nagy izgalomba ejtette a közönséget. A rendőrségtől nyert információ alapján jelentjük, hogy a jelzett időben egy szakaszvezetővel az élén mintegy 10—15 főből álló katonai készütség nagy lármával, futólépésben vonult keresztül a piacon, ahol már készültek a másnapra vásárra. Az u'cán levők izgatottan futottak össze, senki sem tudta, mi történt. A katonák, szakra bolseviz, szakra kommunisták kiabáltak futás közben. A rendőrség szerint a Koháry utcában részeg katonák békésen sétáló polgári egyéneket megtámadtak és megverték, több ablakot pedig bevették. Horváth adóhivatali tisztviselőt fején megsebesítették. Mikor az egyik megtámadott felszólalt, hogy hagyják békén, hiszen ő szlovák, egy másik katonára rászólt a társára, üsd csak a kommunista magyart! A verekedéshez pedig Allítólag valaki azzal hívta ki a készütséget, hogy a katonákra fejszékkel támadtak a civilek. A készütség pedig az utjára akadó polgárokat

puskattal verte szét. A védtelenek persze ijedten menekültek s a rendőrség a helyszínen egy csomó kalapot szedett össze. Különösen nagy tumultus volt a Strba vendéglő előtt, ahonnan a lármára több mint félszáz vidéki vásáros tódult ki az utcára. Egy katonára riasztó lövészt adott le, mintha ugyan meg székség lett volna még nagyobb ijesztésre. A készütségnek nem tetszett a városi rendőrség megjelenése, mert Valkovics rendőrré egy katonára szuronyt fogott s azt mondtotta neki, hogy nincs ott semmi keresni valója. Hirszerint a katonák azért haragudtak volna meg a civilekre, mert pár nap előtt a Kotora vendéglőben a regruta mulatságon a bevonulás előtt álló fiatalok össze verekedtek az ott mulató katonákkal.

Kedden a vasút felé vezető úton elvesztett egy boa, becsületese megtalálta kelő jutalomban részesült a kiadóhivatalban.

Mozsi. Ma vasárnap, okt. 11. én egy kedvesen megírt szép történetet a „Megtorlást.” Egy jó ember tragédiáját 6 fel. adják. M. Szandra és C. W. Kaiser játssa a főszerepet — **Kedden**, f. hó 13. án egy rendkívül mely érzéssel megírt és a filmtechnika csodálatos felvételű 5 felvonásos drámát az „Anita Jot” fogják bemutatni. A történet az artista világban játszódik és két egymást lángoló szerető sziv tragikus sorsát adja. Ez a film a szerelem és a gyűlölet nagy harcát jeleníti meg s oly káprázatos módon, hogy az ember nem bír eléggé gyönyörködni benne. A darabot a világhírű filmrendező: Buchowetzki Dimitri rendezte. Főszerepeket: Weisz Hanni és Götzke játssa — **Csütörtökön**, f. hó 15. én hatalmas 7 felvonásos drámát az „Örök küzdelmet” vetítik vászonra. Egy férfi Amerika nagy ösvandójában a szeretett párjáért vívja hatalmas küzdelmet. Csupa poézis, csupa érzés ez a történet. És a felvételek oly szépek, hogy mindenkit bámulatba ejt. Főszerepet Barbara La Marz játssa. — **Vasárnap**, folyó hó 18. án „Paris arnyékában” c. nagy 7 felv. Paris életről vett történetet fogják hozni. A főszerepet Pola Negri játssa, már maga ez bztosítéka annak, hogy a darab kitünő. A nagy világvárosokban óriási sikert ért el ez a film. D) meg is érdemli a nagy érdeklődést, mert szembet álló láttunk meg vászonon.

Mindentki győződjön meg, hogy KOHN MKSA cégnél kapható 42 koronás crepe de chin kiváló minőség. Atonkívül rátkáron vannak az összes selyemárúk, női kabát és ruhakülönlégekessége, legfinomabb ruhabáronyok és kabátelűkhök, valamint a legjobb minőségű férfi kabát és ruhaszövetek. Kockás és csikós ve'our kelmék, amíg a készlet tart eddigi 100 koronás ár helyett 60 koronás árban árusítatnak ki.

Levicén új pénzintézet létesült. Október 11. én, az állami és magán alkalmazottak, kézművesek és iparosok, munkások és kisgazdák pénzintézetet létesítettek. „Nemzeti Hitel Intézet („Národná Založňa”) elnevezéssel, mint szövetség korlátolt felelősséggel. A „Nemzeti Hitel Intézet” célja: tagjainak (tagsági rész 100 kő ként) a betéteit a lehető legmagasabb kamattal (6%) mellett kamatoztatni és lehető legelőcsőbb hitelt nyújtani (8%). Az elhelyezett betétek bizottsága az állam folytonos felügyeletével van biztosítva és a „Nemzeti Hitel Intézet” nek nagyobb, állandó betétet ad Ezenkívül a közgyűlés a betevők közül „Bizalmi Bizottság”-ot választ, amely a hitelt kéri bízalomra érdemességét lesz hivata ellenőrizni. A „Nemzeti Hitel Intézet” Köztársaság tér 10 szám alatt (Gambrius épület) van elhelyezve és egyelőre csak vasárnaponként d. e. 9 től — 12 ig hivataloskodik.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon jó barátok és ismerősnek, kik felejtethetlen édes anyánk elhunyt alkalmával szíves részvétükkel fájdalomunkat enyhíteni és utolsó útjára elkísérni szívesek voltak, ez uton is hálás köszönetünkkel fejezzük ki.

Léva, 1925. október 8.
özv. Bóna Pálné és Dr. Knapik József.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon ismerősnek és jóbarátnak, kik felejtethetlen édes anyám elhunyt alkalmával szíves részvétükkel fájdalomamat enyhíteni és utolsó útjára elkísérni szívesek voltak, ez uton is mondok hálás köszönetet.

Stefánék Sándor.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1925. október hó 4-től, — október hó 11-ig

Születés

Petruska János Jakubik Rozália leány Mária — Dohány István Milan Anna leány Magdolna — Hliva Mihály Julusz Erzsébet leány Irén — Weil Bernát Wiener Irén fű Frigyes.

Házasság.

Medo Tamás Steklács Sidonia rkath

Halálozás.

Stefánék Ágnes 39 éves szívmegyulladás — Czifra Józsefné Kepko Erzsébet 37 éves szírvizsülváj — özv. Knapik Miklósné Svarcz Julia 71 éves szivhűdés — Paszter Jozsef 17 éves Baleset) Gerinczörzés és hólyagrepedés — Frank István 29 éves hósi halált halt katonai holtá nyilvánítva — Popela János 30 éves Antoinrocátta cordis.

Léva város munkaközv. hivatalának közleményei:

Munkát keresnek:

1 fácán és apróvad tenyésztésben jártas erdész, esetleg gyárfelelgyelő állást keres, 5 mezőgazdasági cseled, 1 gépész, 2 kovács, 3 géplakatos, 4 épületlakatos, 2 szoffor, 1 pék, 1 házevető, 2 irodakisasszony.

Munkát kapnak:

1 szabósegéd, 1 bognár, 3 asztalos, 1 cipész 3 csizmadia, 1 pékantonc.

Gabonáarak:

Levice, 1925. október hó 10. én

Buza	—	100 kgr.	175	—	177 kor.
Rozs	—	—	—	—	135 "
Árpa	—	—	160	—	170 "
Zab	—	—	—	—	140 "
Kukorica új	—	—	100	—	110 "
Bab	—	—	—	—	150 "
Lóheremag	—	—	1000	—	1200 "
Lucernamag	—	—	900	—	1000 "

Deviza- és valutaárfolyamok

Bármegyei Népbank Levice, jelentése.

Devizák:	okt.		okt.
	2-án:	9-én:	
Magyar kor. átutalás 1 Kő	2105.-	2127.-	
Nemet-osztrák	2100.-	2100.-	
Lei	6 09	6 04	
Lengyel márka	—	—	

Valuták:			
1 angol font	- Kő	163 50	164 80
1 amerikai dollár		33 10	33 20
100 svájci frank		655.-	653.-
100 francia frank		161 75	164 80
100 belga frank		153 75	152 50
100 svéd kor.		913.-	907 50
100 dinár		60 57	60 55
100 lei		16 42	16 55

8944 — 1925. szám.

Hirdetmény.

Közhiért tétetik, hogy Levice város intéző bizottsága 1925. évi október hó 2. napján tartott rendkívüli közgyűlésében 8944 — 1925 sz. a. a következő egyhangú határozatot hozta: „Határozat” Levice város intéző bizottsága előadó által bemutatott kötelezvényt hivatkozással az intéző bizottság 5757 — 1925 és 5785 — 1925 sz. határozataira, az előkészítő és pénzügyi bizottság javaslata alapján névszerinti szavazással egyhangúlag elfogadja s annak aláírására az intéző bizottság elnökét felhatalmazza.

Egyben megbizsa elnököt ezen 100 000 Kő. azaz Egyszázegy korona folyószámla kölcsönöknek a Bármegyei Népbanktól való felvételére és azon összegből az 1. sz. barak átalakítási költségeinek, valamint a 3. sz. barak vételárának kiutalására.

Ezen kötelezvény a városi iktató hivatalban közzesmlére van kitéve, hol az a hivatalos órák alatt megtekinthető s az ellenfellebbezés vagy észrevétel ugyanott 14 napon belül vagyis f. évi október hó 20 ig beadható.

Levice, 1925. október hó 6.
Koralewsky s. k. Rudolf Graf
vezető jegyző. int. biz. elnök.

Levice város hatóságától.

8999—1925. szám.

Hirdetmény.

Közkhírre tétetik, hogy Levice város intéző bizottsága 1925. október 2-i ülésében a végleges polgári iskola terveinek és költségvetésének beszerzésére vonatkozólag elhatározta:

- 1) hogy 50 000 azaz Ötvenezer koronát ezen célra megszavaz.
- 2) 1200 léptékű ideaterv és aproximatív költségvetés beszerzését nyilvános pályázati uton rendel el,
- 3) ennek elbírálása után az építési tervek, részlettervek és költségvetés kidolgozásával egy építész biz meg,
- 4) a bíráló bizottság tagjaiul a következőket választja meg:

- 1) az intéző biz. elnöke, vagy a városbíró,
 - 2) Hruz Samu tanfelügyelő,
 - 3) a župai technikai hivatal részéről: ing. Oskár Tománěk, helyettese ing. J. Jakúbek,
 - 4) A ősl. mérnöki kamara részéről arch. Czibulka Rudolf,
 - 5) ing. Simai Miklós városi mérnök
- Ezen határozat ellen 15 napon belül szóbelileg vagy írásban fellebbezés nyújtható be (l. em. 12.)

Levice, 1925. október 5.

Koralawsky s. k.
vezető jegyző.Graf s. k.
int. biz. elnök

Číslo: E 158—24—3.

Výtah licitačného oznamu.

V exekučnej veci exekventa Františka Bérés proti exekvovaným Vendelovej Szurdi rod, Julie Bérés, Štefanovej Varga rod. Alžbete Bérés a ml. Florianovi Grolmusz pozemknížna vrchnosť nariadila exekučnú licitáciu o vymoženie 1124 Kč požiadavky istiny a jej príslušnosti na nemovitosti ktoré sú na území levicekého okr. súdu obsažené v poz. kn. protokole obce Čata č. 234, 1827, 1826, 1825, 891 a 406.

Licitácia bude o 17 hodine popoludňajšej dňa 26. októbra 1925 v obecnom dome v Čate.

Pod licitáciu spadajúce nemovitosti nemôžu sa odpredať, níz dvoch tretín výkričnej ceny.

Ti, ktorí chcú licitovať, povinní sú složiť ako odstupné 10% -ov výkričnej ceny v hotovosti, alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobilých, počítaných podľa kurzu určeného v 42. § e zák. LX. 1881. a to složiť osobe, pozn. kn. vrchnosťou vyslanej, alebo tejto odovzdať poistenku o predbežnom uložení odstupného do súdneho depozitu. Taktiež tí istí povinní sú licitacionálne podmienky podpísať. (§§ 147., 150., 170. zák. čl. LX. 1881. § 21. zák. čl. XL z r. 1908.)

Ten, kto za nemovitosti' viacej sľúbil než výkričnú cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta výkričnej ceny určené odstupné po výšku práve takého procenta nim sľubenej ceny hneď doplniť.

Okresný súd v Leviceiach doručné a exekuční odd. dňa 7. augusta 1925.

JÁN SANDNER

Za správnosť vyhotovenia,
vedúci kancelárie.

Číslo: E 264—24—2.

Výtah licitačného oznamu.

V exekučnej veci exekventa Alexandra Mezsáros proti exekvovanému Janovi Sagi pozemknížna vrchnosť nariadila exekučnú licitáciu o vymoženie 8075 Kč požiadavky istiny a jej príslušnosti na nemovitosti ktoré sú na území levicekého okr. súdu obsažené v poz. kn. protokole obce Čata č. 848 a 478.

Licitácia bude o 16 hodine popoludňajšej dňa 26. októbra 1925 v obecnom dome v Čate.

Pod licitáciu spadajúce nemovitosti nemôžu sa odpredať, níz dvoch tretín výkričnej ceny.

Ti, ktorí chcú licitovať, povinní sú složiť ako odstupné 10% -ov výkričnej ceny v hotovosti, alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobilých, počítaných podľa kurzu určeného v 42. § e zák. LX. 1881. a to složiť osobe, pozn. kn. vrchnosťou vyslanej, alebo tejto odovzdať poistenku o predbežnom uložení odstupného do súdneho depozitu. Taktiež tí istí povinní sú licitacionálne podmienky podpísať. (§§ 147., 150., 170. zák. čl. LX. 1881. § 21. zák. čl. XL z r. 1908.)

Ten, kto za nemovitosti' viacej sľúbil než výkričnú cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta výkričnej ceny určené odstupné po výšku práve takého procenta nim sľubenej ceny hneď doplniť.

Okresný súd v Leviceiach doručné a exekuční odd. dňa 8. augusta 1925.

JÁN SANDNER

Za správnosť vyhotovenia,
vedúci kancelárie.

Levice város adóhivatalától.

9101—1925 szám.

Hirdetmény.

Alulírott hivatal a levicei pénzügyőrségnek 2488—1925. számu megkereséséből folyólag értesíti az összes szőlő tulajdonosokat, hogy a szűret eredményének a helyszínén való megállapítása érdekében a pénzügyőrség által között határidőben a szőlőtulajdonosok illetve annak megbízottja saját érdekében a helyszínén tartózkodjon, mert ellenkező esetben a pincéje le lesz pecsételve s azonkívül egyéb kellemetlenségnek lesz kitéve.

Levice, 1925 október 7.

Városi adóhivatal.

D. 125/24/10.

EDIKT.

Licenciado Carlos M. Jiménez, soudce 6. civilního soudu v Mexicu vybízí všechny ty, kteří se domnívají mítí nárok na majetok zesnulého Josefa Burko, aby se dostavili a uplatnili své nároky ve lhůtě zákonem stanovené.

Mexico, 31. prosince 1924.

Pomocný tajemník:

L. S.

E. GUERRA v. r.

Za správnost překlada:
Dr. VL. SMETANA, v. r.
generální konsul Čs. R.
v Mexicu D. F.

Od notariškého úradu pre mesto Levice

Číslo: 8981—1925. szám.

Predmet: Osem hodinová práca a zákaz nočnej práce v pekárskych živnostiach

Tárgy: Nyolc órai munkaidő és a pékműhelyek éjjeli munkájának betiltása.

Vyhľadška.

Okresný úrad v Leviceiach pod čís. 8721—925 na zákl. zák. čís. 91—1918 sb. z. a n. poľahne Min. soc. pečlivosti č. 4600 D—1922 nariaďuje pre okres levický:

1 V podnikoch, živnostenskému poriadku podrobených, alebo po živnostensky prevádzaných nesmie skutočná pracovná doba zamestnancov trvať zásadne ďalej, než osem hodín denne a štyriatocem hodín týždenne.

2 Pracovať v noci od 22. do 5 hodiny je dovolené iba v podnikoch, v ktorých z dôvodov technických nesmie sa výroba zastaviť

3. Práca pres čas musí byť honorovaná podľa ujednania stránok.

4. V pekárňach práce pri tabule (teda nepočítajúc v tom práve prípravné) môžu sa započítať najskôr o 5. hodine.

Priestupky v smysle citovaného zákona budú stíhané.

Levice, dňa 2. októbra 1925.

Hirdetmény.

Levicei kerületi hivatal 8721—1925 sz. alatt a 91—1918 számú törv. és rendeletek gyűjteménye illetve a népjóléti min. 4600 D—1922 számú rendelete alapján a levicei járás területére elrendelte:

1. Ipari rendtartásnak alávetett, vagy iparágként kezelt műhelyekben az alkalmazottak tényleges munkaideje elvileg nyolc óránál nagyobb nem lehet.

2. Éjjeli 22 órától 5 óráig csak azon műhelyekben van megengedve, ahol technikai okokból nem lehet a munkát szüneteltetni.

3. Munkaidőn túl terjedő munkáért a felek által történt megegyezés szerinti külön díjazás jár

4. Pékműhelyekben a táblán való munkákat (tehát bele nem érve az előkészítő munkákat) legfeljebb 5 órákor lehet megkezdeni.

Kihágások az idézett törvény értelmében büntetendők.

Sebo v. r.
notár — jegyző

Elismert legjobb bevásárlási forrás

PICK ENDRE droguista illatszertára LEVICE.
és optikai szaküzlete

Ajánlja gazdag raktárát foto drogua szerekben, legkülönbélebb se b e s z e t i kötszerekben, legnagyobb választék kozmetikai cikkekben.

Vegyszer, illatszert, háztartási dolgok, optikai szakosztály.

SZEMÜVEGEK ORVOSI RENDELÉSRE.

Hajcsatt reparatúrák és szemüvegek javítása díjtalan.

ÜZLETI JELENTÉS!

MEGÉRKEZTEK: Párai tormás virstli, Knakwurst és különböző felvágottak.

Halak! Göngyölt Ostsee, Angolna, Filets, Stralsnudi és Qujovi heringek Füst hal! — — — —

Sajtok! Imperial, Apetitkashen, Limburger (à la romadur), Tafelkäse, Camenbert és Swajczi sajtok. — —

Rum, Tea, Likőr, Borok és az — — — —

Összes fűszer áruk. — — — —

ÉRKEZŐBEN: Olasz „Moscato dolce“ fehér és „Refosco“ vörös bor.

Kiváló tisztelettel: KUGLER MANÓ, Bati utca 8.

Jókai- és Mikszáth összes művei megvételre kerestetik. — Ajánlatokat „KULTURA“ cím alatt a kiadóhivatal továbbít

Ha tájékozva akar lenni a legmodernebb divatcikkek felől
akkor keresse fel
GERTLER FÜLÖP divatáru üzletét, **LÉVÁN.**

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR:

Női ruhákban, Blusok, Gyermekek és Bakfis ruhák, Jumperek, kötött kabátok, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyártmányú férfi fehérenemű, nyakkendők és nagy raktár férfi PESCHL kalapokban — Bébé kelengyék minden minőségben.

Szolid és pontos kiszolgálás!

KINO—APOLLO—MOZI

Vasárnap, október 11-én este
1/2 9 órákor

MEGTORLAS

Egy jó ember tragédiája
6 felv.

Főszerepben: M. SANDRA és
C. W. KAISER.

Kedden, okt. 13-án este **1/2 9 órákor**

„ANITA JO“

Dráma 6 felv.

Főszerepben: HANNI WEISE és
B. GÖTZKE.

Csütörtökön, okt. 15-én **1/2 9 órákor**

ÖRÖK KÜZDELEM.

Dráma 7 felv.

Főszerepben: BARBARA La MARR.

Előkészületben: X. parancsolat. Czárno.
Csata, Sasharmok, The Arab, Noterdámi
toronyőr, Rin-Tin Tin, Pompei pusztulása,
Messalina, Bartolomei éjszaka stb. stb.

ÓRA ÉS ÉKSZER.

Izléses és olcsó ajándék
tárgyakat ékszer- és órákban
vásároljon

STEINER OSZKÁR ékszerésznél
LÉVÁN, Mártonffy utca 9.

Elvállalok mindennemű óra és ékszer
tárgyak alakítását és javítását. Törött
aranyat és brillánsot a legmagasabb
áron veszek. Ugyanott tanuló felvétetik.

Cimre ügyelni sziveskedjék!

A legideálisabb fertőtlenítő
szájviz a

„BOROSANTOL“

járványos betegségeknek nélkülözhetlen
Kapható: **SMOGROVICS ARPÁD** gyógy-
szertárában Levice, Főter.

Egy üveg ára 12.— Ké.

Irodalmi újdonság nagy választékban
kapható: NYITRAI és TÁRSÁNÁL LÉVÁN.

Dr. PICK IMRE kórházi orvos
Röntgen és villamos intézete, Léva.

Röntgen: Átvilágítás és fotografiás felvételek kórmeghatározási
célből, gyógykezelés felületés és mély besugárzással.
Quarz besugárzások: Mint mesterséges magaslati napfény
bőrbetegségek, tüdőcsúcshurut és vérszegénység ellen.
Diatherma és vill. hőlégfürdők: Rheumás megbetegedé-
seknél és női bajoknál.

Mérsékelt díjazás.

GABONACSERE!

VAMÖRLÉS!

Értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy az „Á R P Á D“ gőzmalom
Szlovenszkon elismert legjobb minőségű lisztjeit

liszt-árudámban

(Hitelintézet házában, bent az udvarban, Petőfi u. és Széchényi
u sarok) a legelőnyösebb feltételek mellett azonnal, bármily (gabona,
buza, rozs) mennyiségben cserélem ki. — Árpát, darára úgyszintén azon-
nal cserélek. — Az összes lisztminőség bármily mennyiségben a legolcsóbb
napiáron kapható.

Tisztelettel **GRAPKA MIHÁLY.**

Adriai Biztosító Társulat

Alapított Triestben 1838.-ban.

Alaptőke 100 millió lira.

Tartalék alapjai 284 millió lira.

**Tehát a kontinens legnagyobb és legrégebb
biztosító társaságai közé tartozik.**

Van szerencsénk szives tudomására adni Levice város és
környéke n. é. közönségének, hogy társulatunk **LEVICÉN,
SZEPESSY U. 22. sz. alatt, főügynökséget létesített** s annak
vezetésével **TRIPISKA GYULA** urat biztuk meg.

Társulatunk a biztosítás összes ágazataival foglalkozik, vagyis
elfogad: tűz, betörés, üveg, szállítmány, géptörés, üzemszünetelés,
jég, élet, baleset és szavatossági biztosításokat a legelőnyösebb
feltételek mellett.

